

یک‌شنبه ۱۹ بهمن ۱۴۰۴ | ۱۹ شعبان ۱۴۴۷

جامعه

سرویس اجتماعی ۶۰۰۸۵۲۳۰

۳ جوان

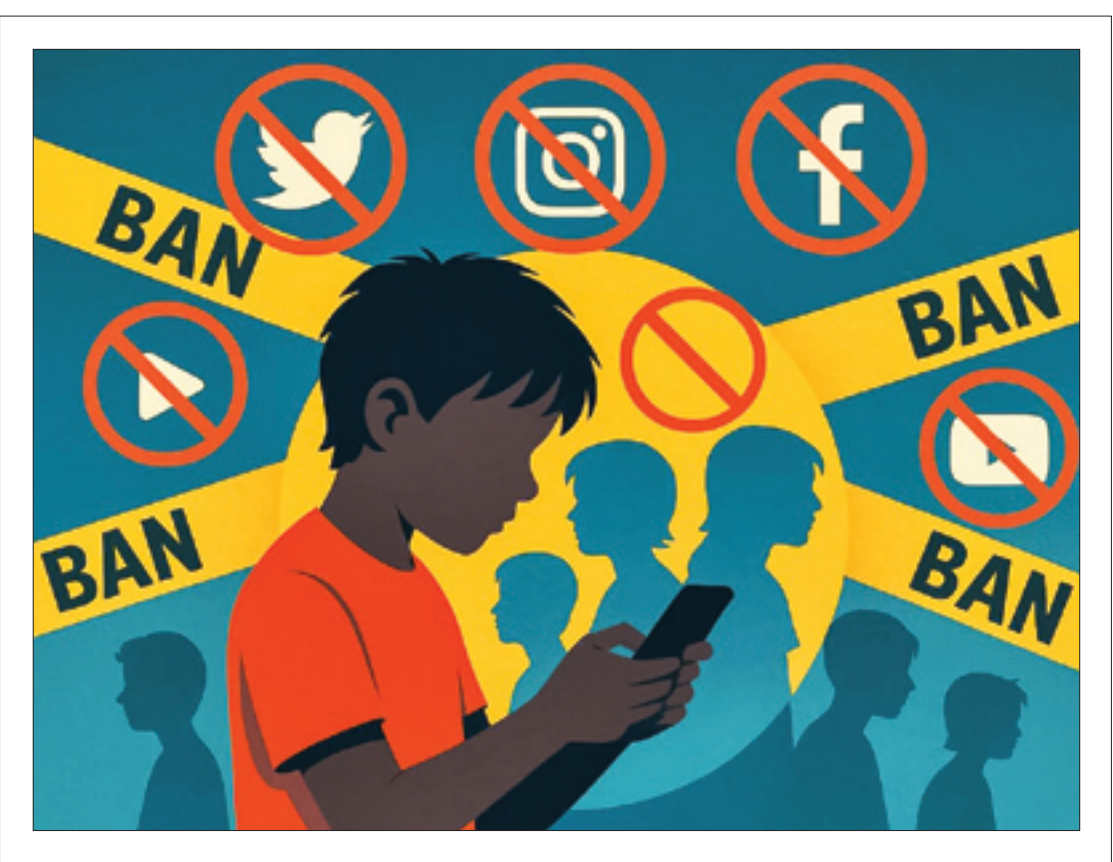
روزنامه جوان | شماره ۷۵۱۹

اسپانیا: باید کودکان مان را مقابل «غرب وحشی دیجیتال» حفظ کنیم

کشورهای غربی از استرالیا تا فرانسه و اسپانیا یکی پس از دیگری دسترسی نوجوانان خود را به شبکه‌های اجتماعی محدود می‌کنند.

آنها بیش از هر چیز از «خشونت» سازماندهی شده در این شبکه‌ها وحشت دارند. خشونتی که برای کشورهای دیگر به ارمان می‌برد اما برای خود مقابل آن دیوار می‌سازند.

نخست‌وزیر اسپانیا برای نخستین‌بار از عبارت «غرب وحشی دیجیتال» استفاده کرد تا اوج نگرانی خود را از فضای دیجیتالی که غرب برای نوجوانان ساخته است، نشان دهد

نوجوانی ۱۳ ساله، با گوشی هوشمندش، تنها در اتاق نشسته و

مفسحات اینستاگرام (و البته دیگر شبکه‌های

اجتماعی) را یکی پس از دیگری مرور می‌کند. الگوریتم‌ها محتوایی به او نشان می‌دهند که توان تحلیل درست یا غلط بودنش را ندارد، محتوایی که بارها و بارها تکرار می‌شود و به تدریج فکر و روانش را آسبخ می‌کند. در واقع هر روز و هر لحظه، پیام‌ها، عکس‌ها و فیلم‌های کوتاه و اعتیادآور، او را در چرخه‌ای بی‌پایان نگه می‌دارند، چرخه‌ای که باورها، احساسات و حتی ذهنش را تغییر می‌دهد و فشار روانی و گاهی حسن ناکافی بودن رایبه او تحمیل می‌کند. این تصویر، همان چیزی است که آن را «غرب وحشی دیجیتال» می‌نامند، دنیایی که فناوری در آن بی‌محابا می‌تازد و قانون از آن عقب مانده است. به تازگی، نخست‌وزیر اسپانیائیز نسبت به این موضوع هشدار داده‌است.

به این موضوع هشدار داده‌است.

تجربه کشورهایی مانند اسپانیا، فرانسه و استرالیا نشان می‌دهد که نگرانی‌ها دربارهٔ تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر ذهن کودکان دیگر با هشدارهای معمول حل نمی‌شود. این کشورها تصمیم گرفته‌اند وارد عمل شوند و با محدودیت‌های سنی و مقررات تازه، نه تنها جلوی آسیب‌های روانی و اجتماعی فضای دیجیتال را بگیرند، بلکه شرایطی فراهم کنند که رشد و تجربه کودکان در این دنیای دیجیتال تا حد امکان امن و سالم باقی بماند.

■ **مهار بی‌قانونی در دنیای آنلاین**

«کودکان ما وارد فضایی شده‌اند که اساساً برای آنها ساخته نشده‌است.» این جمله‌ای بود که پدرو سانچز، نخست‌وزیر اسپانیا، در اجلاس جهانی دولت‌ها در دبى بر زبان آورد، جمله‌ای که بیش از یک هشدار سیاسی، تصویری روشن از وضعیتی می‌دهد که او آن را «غرب وحشی دیجیتال» توصیف کرد، یعنی جهانی بی‌مرز، بی‌وقفه و با حد زیادی بی‌قانون که کودکان و نوجوانان، بدون سپر دفاعی، در مرکز آن قرار گرفته‌اند.

سانچز در این سخنرانی اعلام کرد دولت اسپانیا قصد دارد دسترسی افراد زیر ۱۶ سال به شبکه‌های اجتماعی را ممنوع کند و پلتفرم‌های دیجیتال را به اجرای سازوکارهای مؤثر احراز سنن کاربران ملزم سازد. به گفته او، این تصمیم بخشی از یک راهبرد کلان برای «یجاد محیطی امن در فضای دیجیتال» است، محیطی که در شکل فعلی خود، نه تنها امن نیست، بلکه به بستری برای تشدید آسیب‌های اجتماعی تبدیل شده‌است. نخست‌وزیر اسپانیا با اشاره به گسترش گفتار نفرت‌برانک، محتوای پورنوگرافیک و اطلاعات نادرست در شبکه‌های اجتماعی هشدار داد که این فضا «تأثیرات منفی جدی بر نسل جوان» گذاشته است. او بیان کرد کودکانی که امروز در شبکه‌های اجتماعی حضور دارند، وارد محیطی می‌شوند که «اساساً برای حضور مستقل آنها طراحی نشده، محیطی که الگوریتم‌هایش نه بر پایه منافع کاربران خردسال، بلکه بر اساس منطق جذب توجه، افزایش تعامل و سود اقتصادی عمل می‌کند.

اهمیت موضع گیری سانچز تنها به محدودسازی سنی ختم نمی‌شود. دولت اسپانیا اعلام کرده که در گام بعدی، مدیران شبکه‌های اجتماعی را در قبال انتشار محتوای غیرقانونی و نفرت‌برانک مسئول خواهد دانست و حتی «دستکاری الگوریتم‌ها» برای تقویت چنین محتواهایی را جرم‌انگاری می‌کند، اقدامی که مستقیماً مدل کسب‌وکار غول‌های فناوری را هدف قرار می‌دهد. سانچز همچنین از دیگر کشورهای اروپایی خواست تا از اقدامات پراکنده عبور کرده و به سمت هماهنگی مقررات در سطح قاره حرکت کنند. او اعلام کرد اسپانیا به ائتلافی از کشورهای اروپایی پیوسته است که هدف آن، مهار بی‌قانونی در فضای دیجیتال و پایان دادن به وضعیت «غرب وحشی» شبکه‌های اجتماعی است، وضعیتی که به باور بسیاری از ناظران، سال‌هاست از دولت‌ها جلوتر حرکت کرده و اکنون به یکی از جدی‌ترین چالش‌های حکمرانی در عصر دیجیتال تبدیل شده‌است.

■ **مقایله با الگوریتم‌های آسیب‌زا**

استرالیا حدود دو ماه پیش، یک گام جلوتر از اسپانیا رفته و نگرانی خود را از محاصره ذهنی کودکان به اقدام عملی تبدیل کند. این کشور با اجرای قانونی بی‌سابقه، برای نخستین‌بار در جهان دسترسی افراد زیر ۱۶ سال را به شبکه‌های اجتماعی ممنوع کرد.

بر اساس این قانون، ۱۰ پلتفرم بزرگ از جمله تیک‌تاک، یوتیوب، اینستاگرام، فیس‌بوک، اسنپ‌چت، ردیت، ایکس، تدرز، کیک و توییچ موظف شده‌اند حساب‌های

کاربران زیر ۱۶ سال را حذف یا مسدود کنند. در صورت سرپیچی، شرکت‌ها با جریمه‌های تا ۴۹/۵ میلیون دلار استرالیا روبرو خواهند شد، رقمی که نشان می‌دهد دولت کانبرا این‌بار به هشدارهای نمادین بسنده نکرده‌است.

استرالیا این قانون را گامی «مهم برای خانواده‌ها» توصیف کرده و هدف اصلی آن را محافظت از کودکان در برابر الگوریتم‌هایی می‌داند که به گفته مقام‌های این کشور، محتوای خشونت‌آمیز، آزاردهنده و زیان‌بار را به‌طور هدفمند به کاربران نوجوان پیشنهاد می‌کنند.

نخست‌وزیر اسپانیا با اشاره به گسترش گفتار نفرت‌برانک، محتوای پورنوگرافیک و اطلاعات نادرست در شبکه‌های اجتماعی هشدار داد که این فضا «تأثیرات منفی جدی بر نسل جوان» گذاشته است. او بیان کرد کودکانی که امروز در شبکه‌های اجتماعی حضور دارند، وارد محیطی می‌شوند که «اساساً برای حضور مستقل آنها طراحی نشده، محیطی که الگوریتم‌هایش نه بر پایه منافع کاربران خردسال، بلکه بر اساس منطق جذب توجه، افزایش تعامل و سود اقتصادی عمل می‌کند

آنتونی الیانیزی، نخست‌وزیر استرالیا، در دفاع از این تصمیم گفت این اصلاحات می‌تواند به «یکی از بزرگ‌ترین تغییرات اجتماعی و فرهنگی» کشور منجر شود و از نوجوانان خواست بخشی از وقت خود را به فعالیت‌هایی خارج از فضای مجازی، مانند ورزش یا مطالعه، اختصاص دهند.

اجرای این قانون با رویکردی مرحله‌ای همراه بوده‌است. در فهرست اولیه، برخی خدمات مانند واتساپ، پینترست و روبلوکس فعلاً معاف اعلام شده‌اند، هر چند دولت اعلام کرده این فهرست دائمی نیست و در صورت لزوم بازنگری خواهد شد.

یکی از چالش‌برانگیزترین بخش‌های این قانون، تشخیص سن کاربران است. دولت استرالیا اعلام کرده که اجرای کامل قانون آسان نخواهد بود و ممکن است نوجوانان راه‌هایی برای دور زدن محدودیت‌ها پیدا کنند. با این حال، آمارهای اولیه نشان می‌دهد بیش از اجرای رسمی قانون، حدود ۲۰۰ هزار حساب کاربران زیر ۱۶ سال در تیک‌تاک غیرفعال شده و قرار است احساس نسل جوان را شگفت می‌دهد و بدون مراقبت، آنها را در معرض فشار روانی و وابستگی دیجیتال قرار می‌دهد. اگر دولت‌ها و خانواده‌ها وارد عمل نشوند، کودکان در «غرب وحشی دیجیتال» همچنان آسیب‌پذیر خواهند بود، نسلی که هنوز ابزارهای محافظت از خود را ندارد و هر لحظه، بخش کوچکی از دنیای واقعی و درونی خود را در چرخه‌ای بی‌پایان از محتوا و الگوریتم‌ها از دست می‌دهد.

فرار از تور تحریم با تولید داروهایی با بیشترین ارزشبری

آطور که رئیس سازمان تدارکات پزشکی جمعیت هلال احمر می گوید

این جمعیت با توجه به ظرفیت‌های ملی و بین‌المللی به تولید داروهای مشتق از پلاسما ورود می کند

به‌دوست‌شاه‌ساز، رئیس سازمان تدارکات پزشکی هلال احمر با اشاره به هدف‌گذاری برای تولید داروهای پلاسمایی که بیشترین ارزشبری را دارند، تأکید می‌کند: «با وجود دانش فنی در کشور، به دلیل نبود سرمایه‌گذاری کافی در زیرساخت‌ها، هنوز بخش مهمی از این داروها وارد می‌شود که با وجود تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی، تأمین آنها با اختلال و کمبود مواجه است.» وی با بیان اینکه داروهای مشتق از پلاسما داروهای حیاتی و مهم نظیر آلبومین وای وی ای جی را شامل می‌شود، می‌گوید: «تأمین این داروها بالاترین ارزشبری را در کشور دارد. جهت تأمین این داروها به حدود ۱/۵ میلیون لیتر پلاسما نیاز است. در حال حاضر در دنیا هست به منظور تولید دارو به خارج از کشور ارسال و پس از استحصال و فرآوری، محصول نهایی به کشور وارد می‌شود.» شاه‌ساز با اشاره به اقدامات

به‌دوست‌شاه‌ساز، رئیس سازمان تدارکات پزشکی هلال احمر با اشاره به هدف‌گذاری برای تولید داروهای پلاسمایی که بیشترین ارزشبری را دارند، تأکید می‌کند: «با وجود دانش فنی در کشور، به دلیل نبود سرمایه‌گذاری کافی در زیرساخت‌ها، هنوز بخش مهمی از این داروها وارد می‌شود که با وجود تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی، تأمین آنها با اختلال و کمبود مواجه است.»

وی با بیان اینکه داروهای مشتق از پلاسما داروهای حیاتی و مهم نظیر آلبومین وای وی ای جی را شامل می‌شود، می‌گوید: «تأمین این داروها بالاترین ارزشبری را در کشور دارد. جهت تأمین این داروها به حدود ۱/۵ میلیون لیتر پلاسما نیاز است. در حال حاضر در دنیا هست به منظور تولید دارو به خارج از کشور ارسال و پس از استحصال و فرآوری، محصول نهایی به کشور وارد می‌شود.»

شاه‌ساز با اشاره به اقدامات

که چنین محدودیت‌هایی ممکن است کودکان را به فضاهای کنترل‌نشده‌تر اینترنت سوق دهد. که بی‌طرفی در برابر آسیب‌های فضای آنلاین، به معنای رها کردن آسیب‌پذیرترین کاربران است و مداخله، دست‌کم در نگاه آنها، نه محدودسازی آزادی، بلکه تلاشی برای محافظت از نسلی است که هنوز ابزارهای دفاع از خود را در این فضا ندارد.

■ **مغز فروشی کودکان ممنوع!**

در فرانسه نیز موج نگرانی‌ها نسبت به اثرات شبکه‌های اجتماعی بر کودکان و نوجوانان به سرعت به اقدام قانون‌گذارانه بدل شد. مجلس ملی این کشور اخیراً قانونی را تصویب کرده که دسترسی کودکان زیر ۵ سال را به شبکه‌های اجتماعی ممنوع می‌کند، قانونی که نمایندگان سا اکثریتی قاطع از آن حمایت کردند. آنها معتقدند که کودکان نباید هزینه بی‌قانونی و متقلب سودمحور پلتفرم‌های دیجیتال را بپردازند.

امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه در حمایت از این اقدام تأکید کرده که هدف از چنین محدودیتی، فراتر از کنترل فناوری، حفاظت از ذهن و احساسات نسل جوان است. او در موضع‌گیری‌های اخیرش گفت: «مغز کودکان و نوجوانان ما برای فروش نیست. احساسات آنها برای فروش یا دستکاری نیست، چه توسط پلتفرم‌های آمریکایی یا الگوریتم‌های چینی»

توس هشدار در شرایطی مطرح می‌شود که گزارش‌های متعدد، شبکه‌های اجتماعی مانند «تیک‌تاک و اینستاگرام» را به ترویج محتوای آسیب‌زا برای کودکان و نوجوانان متهم کرده‌اند. از جمله محتواهایی مرتبط با «خودکشی، کاهش اعتمادبه‌نفس و الگوهای اعتیادآور.»

پایم ماکرون نه فقط علیه محتوای مضر، بلکه علیه برنامه عملکرد شرکت‌های بزرگ فناوری است، پیام او نشان می‌دهد که پاریس نمی‌خواهد فرایند رشد و یادگیری نوجوانان تحت تأثیر الگوریتم‌های قرار گیرد که توجه و وابستگی را به عنوان هدف اصلی خود تعریف کرده‌اند. در این میان، قانون جدید فرانسه تلاش دارد حد و مرزی روشن برای حضور کودکان در فضای دیجیتال تعیین کند، مرزی که هم سلامت روان و عاطفی آنها را حفظ کند و هم خانواده‌ها را در نظارت و حمایت یاری دهد. در واقع، این دیدگاه، فراتر

از محدودیت‌های سنی صرف است و نشان می‌دهد که مقامات فرانسوی، همانند هم‌نایشان در اسپانیا و استرالیا، نگرانی جدی دربارهٔ اثرات شبکه‌های اجتماعی بر ذهن و رشد کودکان را دارند.

به گزارش «جوان»، بی‌تردید تجربه اسپانیا، فرانسه و استرالیا نشان می‌دهد که شبکه‌های اجتماعی دیگر فقط ابزار سرگرمی نیستند، این فضا روزبه‌روز ذهن و احساس نسل جوان را شکل می‌دهد و بدون مراقبت، آنها را در معرض فشار روانی و وابستگی دیجیتال قرار می‌دهد. اگر دولت‌ها و خانواده‌ها وارد عمل نشوند، کودکان در «غرب وحشی دیجیتال» همچنان آسیب‌پذیر خواهند بود، نسلی که هنوز ابزارهای محافظت از خود را ندارد و هر لحظه، بخش کوچکی از دنیای واقعی و درونی خود را در چرخه‌ای بی‌پایان از محتوا و الگوریتم‌ها از دست می‌دهد.

گفت‌وگو

رئیس سازمان نظام پزشکی:

۲۵ عضو جامعه پزشکی

در قضاای اخیر بازداشت شدند

آیا بازداشت پزشکان به دلیل درمان مجروحان حوادث

دیماه را تأیید می‌کنید؟

کادر بهداشت و درمان بر اساس شرافت حرفه‌ای و سوگند پزشکی خود در حوادث دیماه و جنگ مسلحانه شهری دشمن علیه مردم، کمافی‌السابق شجاعانه و فداکارانه در کنار مردم بودند و روسفید بیرون آمدند. رسیدگی به بیش از ۲۵ هزار مجروح و انجام ۱۳ هزار عمل جراحی کوچک و بزرگ در یک فاصله زمانی کوتاه شاهد این مدعا است. در این میان بیش از ۵ هزار نفر از جراحان و پزشکان ما بدون هیچ تبعیضی در حال انجام وظیفه بودند و اکنون هم در کمال آرامش مشغول تداوم خدمت هستند و بازداشت هم شده‌اند که لازم است از یکایک آنها خاضعانه تشکر کنم و رسانه‌ها و مسئولان هم باید قدر آنان را بدانند.

در مورد آمار بازداشتی‌ها و دلایل آن نظرات متفاوتی بیان می‌شود، نظر شما چیست؟

ما در سازمان نظام پزشکی از روز اول به طور دقیق و مستمر وضعیت همکاران را رصد کردیم هم از دادستان محترم کل کشور و هم از نظام پزشکی‌های سراسر کشور جویای بازداشتی‌های جامعه پزشکی شدیم و نگران آنها بودیم از بین ۴۰۰ هزار نفر اعضای سازمان نظام پزشکی و ۱۷۵ هزار نفر پزشک، بر اساس آمار واصله حدود ۲۵ نفر بازداشتی داشتیم که اولاً نشان می‌دهد قاطبه جامعه پزشکی مشغول کار حرفه‌ای خود هستند و در این حوادث درگیر نبودند. دوماً بر اساس اطلاعات واصله در پیگیری‌های رسمی، دلیل بازداشت‌ها عموماً ارتباطی با خدمات درمانی نداشته‌است و دلایل، مشابه دلایل سایر بازداشت‌شدگان بوده‌است. البته ما هنوز هم تک تک موارد بازداشتی را به طور دقیق پیگیری می‌کنیم و ذیل تشریفات قانونی هر کمکی که لازم باشد برای اعضای خود به عمل می‌آوریم.

در خصوص امنیت مراکز درمانی و کادر بهداشت و درمان هم مطالبی مطرح شده‌است، نظر سازمان نظام پزشکی چیست؟

حتماً امنیت و آرامش مراکز درمانی و کادر درمان خط قرمز ماست. امنیتی کردن درمان و مراکز درمانی و تعرض به آنها به نفع هیچ کس نیست و از سوی هیچ گروهی هم قابل‌قبول نیست که بنده هم در همان روزهای اول در نامهای به فرماندهی محترم نیروی انتظامی تا اتخاذ تدابیر ویژه برای حفاظت از مراکز درمانی را خواستار شدم. البته انجام ۱۳ هزار عمل جراحی و این همه خدمت‌نشان از وجود امنیت در مراکز درمان ما داشت که باید شدیداً صیانت شود.

اخیراً سازمان نظام پزشکی یکی از کشورهای اروپایی در خصوص کادر بهداشت و در مان کشور ما اظهار نگرانی کرده‌بود، نظر شما چیست؟

نظام پزشکی این کشور خاص که بدترین سابقه را در جنایت علیه بشریت و جان انسان‌ها دارد، لازم است ابتدا در خصوص قتل و عام بیش از هزار نفر از پزشکان و کادر درمان غزه و اسارت آنها و هوشبری‌های رژیم صهیونیستی در مراکز درمانی غزه و نیز ممانعت از کار سازمان پزشکته بدون مرز در غزه اگر جرئت دارد، نظر صریح خود را بیان کند البته حتی بعد از آن هم صلاحیت اظهار نظر پیرامون جامعه پزشکی فرمان‌برسپند و و برقرضیت کشور ما را ندارد. جامعه پزشکی کشور ما مثل دوران دفاع مقدس و همه‌گیری کرونا و جنگ ۱۲ روزه همچنان یکدل و منسجم در کنار مردم عزیز کشورمان و در مسیر خدمت به آنها سرزنده و آماده حضور دارند که لازم است همه قدر آنها را بدانند و در تکریم این جامعه غفلت و ناهم‌برانی نکنند.د جامعه پزشکی ما هم می‌داند که پس از ناتوانی دشمن در جنگ رودر، دو قطبی کردن جامعه و کشتار ایرانیان توسط خدوشان راهبرد دشمن است، بنابراین حفظ انسجام و اتحاد را ضروری‌ترین نیاز فعلی می‌دانم.

اداره

نهر ایچدیری

هزینه استوری رایگان تلگرام برای

کاربران ایرانی چگونه پرداخت می‌شود؟

قابلیت استوری تلگرام برای کاربران ایرانی رایگان شد. پیش از این برای استوری گذاشتن در این پیام‌رسان محبوب مردم ایران باید نسخه پریموم تلگرام داشتید و یا بدین هزینه می‌پرداختید، اما حالا فقط با به‌روزرسانی تلگرامتان می‌توانید از قابلیت استوری گذاشتن در این شبکه اجتماعی استفاده کنید. فعال شدن این قابلیت آن هم برای کاربران ایرانی و بیش‌شماره ۹۸ می‌تواند ما را به یاد یک ضرب‌المثل قدیمی بیندازد؛ اینکه «بزرگ مفت فقط در کله موش پیدا می‌شود»

استفاده سیاسی و مهندسی افکار عمومی و جهت‌دهی به آنها موضوع تازه‌ای نیست از سال ۸۸ و با فراگیری شبکه اجتماعی فیس‌بوک در کشورمان شاهد آن بودیم که این شبکه به محلی برای انتشار فراخوان‌ها و شکل‌گیری هماهنگی‌ها برای ساماندهی اغتشاشات آن دوران بود. بعدتر هم با ظهور و بروز شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌های جدیدتری همچون تلگرام، اینستاگرام و واتساپ و کوچ مردم از فیس‌بوک، وظیفه ساماندهی و مهندسی افکار عمومی به این شبکه‌های اجتماعی انتقال یافت. در این میان اینستاگرام به واسطه تمرکز بر تصویر و استفاده از

مؤلفه‌هایی همچون نور، رنگ و صدا و تصویر اثرگذاری به مراتب بیشتری دارد و توانسته است شبکه‌ای عظیم از بالا‌ها و میکروسلبریتی‌ها را معرفی کند. شبکه‌ای که نقش آفرینی آنها را در مهندسی افکار عمومی و جهت‌دهی به جامعه در مقاطع حساس و ناآرامی‌ها به خوبی دیده‌ایم و درک کرده‌ایم تا جایی که بلاگرهای آموزش آشپزی و آرایشگری هم در قامت یک سیاستمدار تمام‌عیار ظاهر شده و بست و استوری‌هایی برای در میانجختن خشم و از-جراح اجتماعی و فریب اذهان عمومی به خصوص در این‌گونه قشر جوان و نوجوان پست و استوری می‌گذارند و فعالیت می‌کنند، اما با محدودیت‌های اعمال‌شده روی فضای مجازی دسترسی به اینستاگرام برای بسیاری از کاربران ایرانی سخت‌شده‌ست. در حالی که دسترسی به تلگرام اغلب ساده‌تر است و می‌توان به کمک پروکسی‌های تلگرامی فیلترینگ را دور زد و وارد وی پیام‌رسان شد.

ارزش تلگرام تا سال ۲۰۲۵ بیش از ۲۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود. اکنون تلگرام با یک میلیارد کاربر فعال در رتبه هفت شبکه‌های اجتماعی جهان قرار دارد. طبق بررسی، تعداد کاربران تلگرام از ۲۵ میلیون نفر در مارس ۲۰۱۴ حالا به یک میلیارد نفر در سپتامبر ۲۰۲۵ رسیده‌است. جالب اینجاست که کاربران ایرانی این اپلیکیشن با بیش از ۴۰ میلیون کاربر، پس از هند در رتبه دوم جهان قرار گرفته‌است. این بدین معناست که ظرفیت گسترده‌ای از افکار عمومی در اختیار این پیام‌رسان که حالا دیگر بیشتر برنامهریزی شده، است. با توجه به محبوبیت بالای تلگرام در ایران، این قابلیت می‌تواند تأثیر قابل‌توجهی بر نحوه تعامل کاربران در این پلتفرم داشته‌باشد و البته امکان گسترده‌ای تبدیل مهندسی افکار عمومی و جهت‌دهی به کاربران بر اساس سیاست‌های از پیش تعیین شده داشته‌باشد.

با این اوصاف، استوری رایگان تلگرام پتیز رایگانی است که شاید هزینه‌اش با سلامت روانی و امنیت مردم ایران پرداخت شود!